

**DALS-EDS
KOMMUN**

Tidiga Samordnade Insatser i Dals-Eds kommun

**Samverkan mellan socialtjänst och förskola/ skola/ fritid för
barn och unga i Dals-Eds kommun**

Detta dokument är en sammanställning av samverkan kring barn och unga i Dals-Eds kommun. Syftet är att tydliggöra de samverkansytter som finns och de teman som vi samverkar kring gällande barn och unga i Dals-Eds kommun.

- BVC= Barnavårdscentralen
- BMM= Barnmorskemottagningen
- SSPF= Samverkan, skola, socialtjänst, polis och fritid.
- EHT= Elevhälsoteam
- BHT=Barnhälsoteam
- SIP= Samordnad individuell plan
- LSS= kommunens verksamhet kring lagen om särskilt stöd till vissa funktionshindrade
- BUP= Barn och ungdomspsykiatri
- Socialtjänsten BOU= Socialtjänsten barn och unga
- HAB= Habiliteringen
- UMO= Ungdomsmottagningen

Innehållsförteckning:

1. Främjande och förebyggande föräldrastöd
 - 1.1 ABC -föräldrastödsträffar
 - 1.2 Familjecentralen
2. Barnsamverkan/Barnhälsoteam 1-5 år
 - 2.1 Barnsamverkan
 - 2.2 Barnhälsoteam
3. Elevhälsoteam/ Elevsamverkan
 - 3.1 Elevhälsoteam
 - 3.1.1. Trygghetsteam
 - 3.2 Elevsamverkan 6-9 år
4. Samverkansforum Socialtjänst Barn och Unga samt Skola
5. Socialtjänst Barn och Ungas arbetsgång
6. Information om Samordnad individuell plan (SIP)
7. Samverkan Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid
8. Extern hjälp och stöd till barn och unga
 - 8.1 Första linjen
 - 8.2 En väg in
 - 8.3 Barnmorskemottagningen (BMM)
 - 8.4 Barnavårdscentralen (BVC)
 - 8.5 Ungdomsmottagningen (UMO)
 - 8.6 Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade(LSS)
 - 8.7 Habiliteringen(HAB)

1. Förebyggande och främjande föräldrastöd

1.1 ABC- föräldrastöd

ABC (Alla Barn i Centrum) föräldrastöd riktar sig till föräldrar som har barn mellan 3-12 år. Syftet är att främja barns utveckling genom att stärka relationen mellan föräldrar och barn. ABC omfattar 4 träffar och en återträff i grupp och utgår från olika teman varje träff. 2-4 uppstartsgrupper hålls varje år.

Familjebehandlare kommer ut till förskolor/skolor för att prata med lärare om ABC föräldrastöd för att uppmuntra föräldrar att gå kursen. Skolpersonal kan också använda sig av vissa metoder som nämns i ABC materialet.

1.2 Familjecentralen

Familjecentralen är en mötesplats för föräldrar och barn mellan 0-6 år (till och med det år barnet fyller 6 år), där följande ingår:

Öppen förskola

Öppna förskolan är en mötesplats för vårdnadshavare och barn mellan 0-6 år. Alla är välkomna till öppna förskolan. I öppen förskola står barns lärande och utveckling i fokus. Du som vårdnadshavare har, om du önskar, möjlighet att få stöd och råd av pedagoger och familjebehandlare.

Babycafé

Familjecentralens Babycafé är öppet för föräldrar med barn i åldrarna 0-1 år. Syftet är att erbjuda en mötesplats där föräldrar och barn har möjlighet att träffas och delta i olika aktiviteter som erbjuds, t ex barnvagnspromenader, lek i lekpark, sång, fikastunder mm. Familjebehandlare kan förutom att delta som personal erbjuda föräldrar råd-och stödsamtal.

Föräldragrupper via BVC för nyblivna föräldrar

Föräldragrupperna utgår från ett färdigt program med olika teman under barnets första år. Bland annat ingår babymassage, matprat, vardagsliv, barnsäkerhet och språkutveckling.

Familjeförskola

Familjeförskolan har som syfte och mål att stärka relationen mellan föräldrar och barn samt att vara en länk mellan familjer och samhälle. Familjer erbjuds att delta via BVC, socialtjänst BoU samt förskola/skola. Vi planerar och följer ett av oss utarbetat schema innehållande bland annat en gemensam pedagogisk frukost, inledning i en barngrupp ledd av pedagoger samt en föräldragrupp som innehåller teman och samtal kring föräldraskap. Föräldragruppen leds av gruppleddare från socialtjänsten BoU samt förskolan.

2. Barnsamverkan/Barnhälsoteam 1-5 år

2.1 Barnsamverkan

Barnsamverkan är ett forum för samverkan mellan BVC, socialtjänsten BoU, förskolan och förskolans barnhälsoteam. Det är tre sammankomster per läsår, en på hösten och två på våren. För att samverkan ska kunna ske behövs ett samtycke från vårdnadshavarna. När samtycke från föräldrar finns kan alla parter och vårdnadshavare via personal lyfta frågeställningar och funderingar kring enskilda barn. Insatskoordinator är ansvarig för barnsamverkan.

2.2 Barnhälsoteam

Barnhälsoteam finns på alla förskolor i Dals-Eds kommun. Där ingår rektor, specialpedagog och insatskoordinator. Tillgång till psykolog finns.

Barnhälsoteamet ska arbeta hälsofrämjande och förebyggande samt stödja barnets utveckling mot verksamhetens mål. Sambandet mellan utveckling och hälsa ska vara barnhälsans fokus.

3. Elevhälsoteam 6-19 år/ Elevsamverkan 6-9 år

3.1 Elevhälsoteam

Samtliga elever från förskoleklass upp till gymnasienivå har rätt till elevhälsa. Elevhälsan består av samtlig personal på skolorna då alla ska arbeta för elevers bästa och arbeta främjande och förebyggande. På respektive skola finns ett elevhälsoteam som omfattar rektor, specialpedagog, speciallärare, skolsköterska, skolkurator och insatskoordinator. På Hagaskolan och Utsiktens gymnasium ingår även studie och yrkesvägledare. Elevhälsoteamen har även tillgång till skolpsykolog och skolläkare. Elevhälsan ska främst arbeta hälsofrämjande och förebyggande och stödja elevernas utveckling mot utbildningens mål.

För att en elev ska bli aktuell hos elevhälsoteamet ska mentor skicka in en blankett (Steg 1). Innan mentorer skickar in en blankett till elevhälsoteamet har de gjort egna anpassningar i klassrummet utifrån elevens behov. I blanketten beskrivs elevens aktuella situation. I elevhälsoteamet lyfts ärenden kring eleven där det blir reflektioner ur ett tvärprofessionellt perspektiv för att få en så bra helhetsbild kring eleven som möjligt. Rektor står för beslutsfattandet.

3.1.1 Trygghetsteam

Trygghetsteamet är ett komplement till elevhälsoteamet på Hagaskolan. Trygghetsteamets huvuduppgift är att se över studiero och trygghet på skolan.

Trygghetsteamets primära mål är att organisera vilka insatser som behöver göras på gruppnivå, skapa tydliga förhållningsregler och förankra dem samt sekundärt hjälpa till att följa upp incidentrapporter. Trygghetsteamet har ett stort fokus på främjande och förebyggande insatser, såsom uppstart av värdegrundsarbete på, gruppsamtal i samtliga klasser samt att stötta upp för att skapa extra trygghet på lektioner och raster.

3.2 Elevsamverkan 6-9 år

Elevsamverkan är ett forum för samverkan mellan socialtjänsten BoU, skolan och skolans EHT. Det är tre sammankomster per läsår, en på hösten och två på våren. För att samverkan ska kunna ske behövs ett samtycke från vårdnadshavarna. När samtycke finns kan alla instanser och vårdnadshavare via personal lyfta frågeställningar och funderingar kring enskilda barn. Rektor samt skolkurator ansvarar för att sammankalla till elevsamverkan.

4. Samverkansforum Socialtjänst Barn och Unga samt förskola/skola

En gång per år har förskolan/skolan och socialtjänst BoU en halvdag ihop för att stärka samverkan och förståelsen för varandras professioner samt möjliggöra gemensam kompetensutveckling i form av föreläsningar etc. Förvaltningschef Fokus och myndighetschef IFO/bistånd är ansvariga för att samverkansdagen planeras och genomförs.

5. Socialtjänsten barn och ungas arbetsgång

Väg in till socialtjänsten

Ärenden kan komma in till socialtjänsten på olika sätt:

- Orosanmälan från myndighet. Myndigheter vars arbete berör barn och unga samt andra myndigheter och verksamheter inom hälso- och sjukvård, annan rättspsykiatrisk verksamhet, socialtjänst och kriminalvård har en lagstadgad skyldighet att genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom eller misstänker att ett barn far illa.
Bestämmelsen om anmälningsskyldigheten finns i 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL). Den som omfattas av anmälningsskyldigheten har också en skyldighet att lämna uppgifter som kan vara av betydelse för utredningen av ett barns behov av skydd och stöd.
- Orosanmälan från privatperson. I SOL, 14 kap 1§ finns en uppmaning till var och en som får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa att man bör anmäla det till socialtjänsten (men det är ingen skyldighet).
- Ansökan från vårdnadshavare eller den unge själv.

Vad händer efter anmälan/ansökan?

När en anmälan kommit till socialnämnden skall en skyddsbedömning göras inom 24 timmar, för att se om barnet/den unge behöver omedelbart skydd eller ej. Därefter sker en förhandsbedömning som ska vara klar inom 14 dagar. I förhandsbedömningen kan man besluta om en utredning ska inledas eller inte.

Vid en ansökan inleds alltid utredning som kan avslutas med eller utan insats.

Om en utredning inleds ska den vara klar inom 4 månader. I utredningen inhämtar socialtjänsten uppgifter från andra myndigheter. Utredningen kartlägger barnets behov, barnets familj och miljö och föräldrarnas förmåga.

En utredning avslutas med eller utan insats. En insats kan till exempel vara föräldrastöd, kontaktperson/kontaktfamilj eller placering i familjehem/HVB-hem. Ibland kan en insats sättas in redan under utredningstiden om behov finns av detta.

Socialtjänsten använder sig av BBIC (barns behov i centrum) som är ett verksamhetssystem för den sociala barn- och ungdomsvården när de genomför utredningar samt vid planering och uppföljning av insatser på individnivå.

Råd och stöd via Socialtjänsten barn och unga

Råd och stöd via socialtjänstens familjebehandlare innebär att du som förälder har möjlighet att få föräldrastöd upp till 5 samtal utan att dokumentation sker.

6. Information om Samordnad Individuell Plan (SIP)

Enligt överenskommelsen "Samverkan för barns och ungas hälsa" ska SIP erbjudas när den enskilde har behov av insatser från både region och kommun.

För att det ska vara aktuellt med en SIP behöver det finnas behov av insatser från både kommun (skola, socialtjänst, LSS etc) och region (Primärvården, BVC, BUP, habilitering etc) samt att barnet och/eller vårdnadshavare samtycker till att SIP upprättas.

Vad är en SIP?

SIP är ett dokument och ett verktyg för samverkan och tanken är att det ska ge en helhetsbild kring barnet/familjens pågående insatser samt om det finns behov av nya insatser. SIP utgår från att barnet är i fokus och att det är barnets/familjens möte.

SIP syftar till att skapa delaktighet och inflytande för barnet/familjen. SIP ska också skapa tydlighet över vem som ansvarar för vad, så att inget ska falla mellan stolarna. SIP ska innehålla vad barnet/familjen kan göra själva, vad de behöver hjälp och stöd med, och vem som ansvarar för olika insatser.

SIP utgår från att man kallar samman parter/personer som för barnet är viktiga. Det kan exempelvis vara; mor/farföräldrar, socialtjänsten, primärvården, habiliteringen och skolan.

Samtycke

Barnet och/eller vårdnadshavaren måste samtycka till att ett SIP-möte äger rum.

Det ska även framgå i samtycket vad barnet och/eller vårdnadshavaren anser att de olika parterna får delge varandra information om. Samtycket gäller max 1 år, och kan när som helst tas tillbaka från barnet och/eller vårdnadshavaren. Om nya parter ska delta på SIP-mötet, behöver ett nytt samtycke upprättas där samtliga berörda parter namnges och att vårdnadshavare samtycker att de får delge information.

När har man en SIP?

Barnet och/eller vårdnadshavare måste samtycka till ett SIP-möte. Finns inget samtycke finns ingen möjlighet för en SIP. SIP-mötet är till för barnet/familjen och det är deras synpunkter och frågeställningar som ska vara utgångspunkten.

En SIP börjar med att vårdnadshavare/barnet eller någon professionell runt barnet upplever att det finns behov av att samverka med andra aktörer för att på bästa sätt hjälpa barnet och familjen kring insatser.

Barnet/familjen behöver inte ha pågående insatser från kommun och region för att ett SIP-möte ska äga rum, dock måste det finnas ett behov av insatser från båda huvudmännen dvs, kommun och region, annars är det inget SIP. I så fall kan de vara aktuellt med ett samverkansmöte.

Vem kallar?

Vårdnadshavare kan vända sig till skola, hälso-och sjukvården eller socialtjänsten och förmedla önskemål om SIP, beroende på vart de har upprättade kontakter. Verksamheten som vårdnadshavare vänder sig till ser till att ett SIP-möte bokas in och kallar berörda parter.

Hur går en SIP till?

Först hålls ett förmöte där man går igenom följande:

- Ansvarig för SIP- mötet går igenom frågeställningar och syfte med SIP-mötet tillsammans med barnet och vårdnadshavare.
- Tillsammans bestäms vilka parter som ska bjudas in till SIP-mötet.
- Samtycke inhämtas.
- SIP ansvarig skickar kallelse till berörda parter.
- Ansvarig för SIP och barnet/vårdnadshavare börjar tillsammans att fylla i ett SIP-protokoll.

Sedan hålls själva SIP-mötet på följande sätt:

- Sammanhangsmarkering görs, där alla får presentera sig och vilka roller de har.
- Nuläget: vad fungerar bra/vad är svårare, vilka stödkontakter/insatser finns idag och från vem? Alla parter behöver komma till tals och uttrycka vad som fungerar bra och vilka utmaningar de ser.
- Behov identifieras för att det ska bli bättre för barnet.
- Planering av vad som ska göras, vem som har ansvaret och när ska det ske.
- Ansvarig för SIP sammanfattar de punkter man har enats om för att tydliggöra allas ansvar.
- Ett uppföljningsmöte för SIP bokas in.
- Protokoll skickas till vårdnadshavare. Svarskuvert skickas med så att skolan får protokoll med vårdnadshavares underskrift. SIP protokollet behöver inte skrivas under, men det är viktigt att sammanfatta vad man kommit fram till och fråga den enskilde om hen samtycker till planeringen.

Avslut av SIP

SIP avslutas när den enskilde inte längre har behov av insatser från båda huvudmännen för att nå det långsiktiga målet. Avslut kan också ske när nya behov av insatser från de båda huvudmännen inte förväntas uppstå inom den närmsta tiden eller om den enskilde tar tillbaka sitt samtycke.

7. Samverkan Skola, Socialtjänst, Polis och Fritid (SSPF)

Under våren 2022 har en samverkansgrupp mellan skola, socialtjänst, polis och fritid startat. Syftet med gruppen är att få en helhetsbild kring barn och unga i vårt samhälle samt att samtliga verksamheter kan se över hur de arbetar främjande och förebyggande gällande normbrytande beteende, kriminalitet och missbruk. Gruppen träffas en gång i månaden och gör en avstämning kring nuläget. Inga individärenden lyfts, utan samtal sker på en övergripande grupp och samhällsnivå. Kommunens trygghets- och säkerhetssamordnare är samordningsansvarig.

8. Externt stöd till barn och unga

Nedan finns en sammanställning av hjälp och stöd från regionens parter gällande barn och unga upp till 18 år:

8.1 Första linjen

Första linjen är en första instans man kan vända sig till för att få hjälp när det gäller barn och unga som har mild till måttlig psykisk ohälsa.

Vårdnadshavare och eller barn/ungdom kan i första hand vända sig till den vårdcentral de är listade på för att få stöd kring psykisk ohälsa. Vårdcentralen ska kunna göra bedömning om de kan bistå med stöd och hjälp eller om en annan vårdcentral med tilläggsuppdrag ska bistå med stöd, alternativt BUP om det finns behov av specialistvård.

Närhälsan Dals-Ed:

<https://www.narhalsan.se/hitta-mottagning/dals-ed/narhalsan-dals-ed-varldcentral/>

Utifrån det fria vårdvalet kan du som förälder/barn och ungdom välja andra vårdcentraler som också är en del av första linjen och som har tilläggsuppdrag. Hit kan man söka från att man börjar förskoleklass tills den dagen barnet/ungdomen fyller 18 år. På vårdcentral med tilläggsuppdrag finns psykologer/psykoterapeuter och socionomer. De arbetar med psykologisk behandling enskilt och i grupp. Vid allvarigare psykisk ohälsa eller då medicinsk behandling behövs är det BUP som barnet/ungdomen remitteras vidare till.

Följande vårdcentraler har tilläggsuppdrag: <https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/liv--halsa/psykisk-halsa/varldcentraler-med-tillaggsuppdrag/>

8.2 En väg in

En väg in är till för den som 17 år eller yngre och mår psykiskt dåligt, samt till vårdnadshavare/närstående för dessa. En väg in är ett kontaktcenter för barn och unga i Västra Götaland dit man kan vända sig för att få hjälp och stöd. Läs mer i länken nedan:

<https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/liv--halsa/psykisk-halsa/att-soka-stod-och-hjalp/en-vag-in-vgr/>

8.3 Barnmorskemottagning

<https://www.vgregion.se/halsa-och-varld/barnmorskemottagning/hitta-mottagning/dals-ed/dals-ed-barnmorskemottagning/>

8.4 Barnavårdscentralen <https://www.narhalsan.se/hitta-mottagning/dals-ed/narhalsan-dals-ed-barnavardscentral/>

8.5 Ungdomsmottagningen

Ungdomsmottagningens verksamhet riktar sig till unga mellan 13 och 25 år. Här kan man få kunskap om kroppen, sex, relationer, psykisk hälsa, alkohol och droger, självkänsla och mycket annat. Ungdomsmottagningen finns lokalt i kommunen men också digitalt.

<https://www.vgregion.se/halsa-och-varld/ungdomsmottagning/hitta-mottagning/dals-ed/dals-ed-ungdomsmottagning/>

<https://www.umo.se/>

8.6 Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS)

<https://www.dalsed.se/stod-omsorg-och-halsa/funktionsnedsattning/insatser-enligt-lss/>

8.7 Habilitering

<https://www.vgregion.se/f/habilitering-och-halsa/mottagningar/habilitering-mottagningar/barn-och-ungdom/vanersborg-barn-och-ungdom/>

Bild: Pixabay.com.

Upprättat av Linda Blomgren, folkhälsosstrateg i Dals-Eds kommun

Senast uppdaterat: 220920.